

Chapter 5

THE EFFECTS OF FIVE FACTOR PERSONALITY TRAITS ON JOB SATISFACTION AND LIFE SATISFACTION: AN INVESTIGATION ON TOURIST GUIDES*

Bahar DEVECİ¹

Yusuf AYMANKUY²

INTRODUCTION

It is stated that tourism is one of the important sectors in the world (Leclerc & Martin, 2004, s. 182) and continues to develop consistently (Albuz et al. 2018, s. 78). Tourist guides are the most important employees in this sector (Ap & Wong, 2001, s. 551). Thanks to the tourist guides who successfully perform their profession; a positive image can be created about the country, the promotion of the country can be done correctly, tourists can visit the country again and the share of the country's tourism market can be increased and contribute to the development of the country's economy (Köroğlu, 2019, s. 19). Tourist guides need to have a number of characteristics in order to successfully perform their professions. Personality plays an important role in the emergence of these characteristics. In addition, even if tourist guides have professionally necessary characteristics, job satisfaction and life satisfaction levels are also important. For example, when the job satisfaction and life satisfaction of tourist guides are low, the quality of the service they offer may decrease. This can lead to dissatisfaction with tourists. In addition, the low job satisfaction and life satisfaction of tourist guides can have negative consequences up to quitting the profession. In this context, the main purpose of this research is to determine the personality characteristics of tourist guides and to examine the effect of these characteristics on job satisfaction and life satisfaction. From here, the concepts of personality, job satisfaction and life satisfaction have been defined, the research method has been mentioned and then

* This study has been prepared using the doctoral thesis titled "The Effects of Five Factor Personality Traits on Job Satisfaction and Life Satisfaction: An Investigation on Tourist Guides" prepared by Bahar DEVECİ under the guiding of Prof. Dr. Yusuf AYMANKUY.

¹ Assistant Professor, Kırklareli University, Pınarhisar V. S., bahar.dvc@gmail.com, ORCID iD: 0000-0001-6795-2477

² Professor, Balıkesir University, Faculty of Tourism, ayankuy@balikesir.edu.tr, ORCID iD: 0000-0001-7332-3271

- Later researchers may be advised to consider the time constrained by the guides and to use shorter questionnaires or questionnaires.
- Considering the results of the research, it can be said that the guides have the characteristics that should be had for the profession. However, in subsequent researches, person-work harmony, business integration, commitment to work, etc. can be discussed from a different perspective.
- The research model on personality traits, job satisfaction and life satisfaction can be applied to other employees in the tourism sector.
- Due to the fact that each individual has different personality traits, personality has a complex structure, concepts such as job satisfaction and life satisfaction reflect personal thoughts, etc., the representation ability of this research on tourist guides is limited to the opinions of the participants and the duration of the research. Therefore, it should be taken into account that these results may vary in later research.

REFERENCES

- Akıncı, Z. (2002). Turizm sektöründe işgören iş tatminini etkileyen faktörler: beş yıldızlı konaklama işletmelerinde bir uygulama. *Akdeniz İ. İ.B.F. Dergisi*, 4, 1-25.
- Aksu, G., Eser, M. T. & Güzeller, C. O. (2017). *Açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi ile yapısal eşitlik modeli uygulamaları*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Albuz, N., Köşker, H., Ercan, F. & Özbek, Ö. (2018). Turizm/turist rehberliği ve eğitimi. N. Hacıoğlu, C. Avcıkurt, A. Kılıç ve H. U. Yıldırım (Ed). *Turist rehberliği üzerine güncel araştırmalar içinde* (s.78-93). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Allport, G. W. (1961). *Pattern and growth in personality*. New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc.
- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S. & Yıldırım, E. (2012). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri: SPSS uygulamalı*. (7.Baskı). İstanbul: Sakarya Yayıncılık.
- Ap, J. & Wong, K. K. F. (2001). Case study on tour guiding: professionalism, issues and problems. *Tourism Management*, 22, 551-563.
- Arslan, E., Güripek, E. & İnce, C. (2017). Kişilik ve meslek seçimi ilişkisi: turizm öğrencileri üzerine bir araştırma. *Kesit Akademi Dergisi*, 11, 200-217.
- Aşık, N. A. (2010). Çalışanların iş doyumunu etkileyen bireysel ve örgütsel faktörler ile sonuçlarına ilişkin kavramsal bir değerlendirme. *Türk İdare Dergisi*, 467, 31-51.
- Aşık, N. A. (2017). Pozitif ve negatif duygulanım ve iş doyumunun örgütsel özdeşleşmeye etkisi: otel çalışanları üzerine bir araştırma. *Business & Management Studies: An International Journal*, 5 (2), 345-362.
- Bayat, G. (2019). Beş faktör kişilik özellikleri ve konaklama işletmeleri çalışanları kişilik özelliklerinin iş doyumunu düzeyleri üzerindeki etkisi. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 11 (3), 1575-1588.
- Baycan, A. (1985). *An analysis of the several aspects of job satisfaction between different occupational groups*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Benet-Martinez, V. & John, O. P. (1998). Los Cinco Grandes across cultures and ethnic groups: multitrait multimethod analyses of the big five in Spanish and English. *Journal of Personality and Social Psychology*, 75 (3), 729-750.
- Bernarto, I, Bachtiar, D., Sudibjo, N., Suryawan, I. N., Purwanto, A. & Asbari, M. (2020). Effect of transformational leadership, perceived organizational support, job satisfaction toward life satisfaction: evidences from Indonesian teachers. *International Journal of Advanced Science and*

Technology, 23 (3), 5495-5503.

- Birimoglu, B. (2015). *Sınıf öğretmenlerinin kişilik özellikleri ile iş doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi: İstanbul ili Kadıköy ilçesi örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Yeditepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Bui, H. T.M. (2017). Big five personality traits and job satisfaction: evidence from a national sample. *Journal of General Management*, 42 (3), 21-30.
- Burger, J. M. (2006). *Kişilik*. İnan Deniz Erguvan Sarıoğlu (Çev). İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Chimanikire, P, Mutandwa, E., Gadzirayi, C T., Muzondo, N. & Mutanswa, B. (2007). Factors affecting job atisfaction among academic professionals in tertiary institutions in Zimbabwe. *African Journal of Business Management*, 1 (6), 166-175.
- Costa, P. T. & McCrae, R. R. (1992). Four ways five factors are basic. *Personality Individual Differences*, 13 (6), 653-665.
- Çevik, N. K. & Korkmaz, O. (2014). Türkiye’de yaşam doyumu ve iş doyumları arasındaki ilişkinin iki değişkenli sıralı probit model analizi. *Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi*, 7 (1), 126-145.
- Dağlı, A. & Baysal, N. (2016). Yaşam doyumları ölçeğinin Türkçe’ye uyarlanması: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 15 (59), 1250-1262.
- Demirci, S. (2003). *Öğretmenlerde beş faktör kişilik özellikleri ile iş doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Diener, E., Emmons, R. A., Larsen, R. J. & Griffin, S. (1985). The satisfaction with life scale. *Journal of Personality Assessment*, 49 (1), 71-75.
- Diri, M. S. & Kırıl, E. (2016). Ortaokul öğretmenlerinin iş doyumlarının mesleki tükenmişlik düzeylerine etkisi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39, 125-149.
- Dönmez, B. & Birdir, K. (2007). İş doyumları ve seyahat acentalarında çalışan personelin iş doyumlarının analizi. *Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4 (2), 87-104.
- Eğimli, A. T. (2009). Çalışanlarda iş doyumları: kamu ve özel sektör çalışanlarının iş doyumlarına yönelik bir araştırma. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 23 (3), 35-52.
- Erol, M. (2017). Genç yetişkinliğin öncesinde olan ergenlerin yaşam doyumları: “utangaçlık” ve “öz yeterlik algısı”nın rolü. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 28 (2), 95-103.
- Feist, J. & Feist, G. J. (2008). *Theories of personality*. (7th Edition). United States of America: McGraw-Hill.
- Furnham, A., Erleous, A. & Chamorro-Premuzic, T. (2009). Personality, motivation and job satisfaction: Hertzberg meets the big five. *Journal of Managerial Psychology*, 24 (8), 765-779.
- Goldberg, L. R. (1990). An alternative “description of personality”: the big-five factor structure. *Journal of Personality and Social Psychology*, 59 (6), 1216-1229.
- Gormley, D. K. (2003). Factors affecting job satisfaction in nurse faculty: a meta-analysis. *Journal of Nursing Education*, 42 (4), 174-178.
- Greenberg, J. & Baron, R. A. (1997). *Behaviour in organizations*. (6th Edition). New Jersey: Prentice Hall.
- Hırlak, B., Taşlıyan, M. & Sezer, B. (2017). İyimserlik ve yaşam doyumları arasındaki ilişki ve demografik özellikler bağlamında algı farklılıkları: bir alan araştırması. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7 (1), 95-116.
- Huebner, E. S. (1991). Correlates of life satisfaction in children. *School Psychology Quarterly*, 6 (2), 103-111.
- İslamoğlu, H. A. & Alnıaçık, Ü. (2014). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri* (4. Basım). İstanbul: Beta Yayınları.
- John, O. P. (1990). The “Big Five” factor taxonomy: dimensions of personality in the natural language and questionnaires. In L. A. Pervin (Ed.) *Handbook of personality: theory and research*. New York: Guilford Press.
- Kalleberg, A. L. (1977). Work values and job rewards: a theory of job satisfaction. *American Sociological Review*, 42 (1), 124-143.

- Karaca, A. & Dede, N. P. (2017). Kamu kurumlarındaki kadın çalışanların iş-aile çatışma düzeyleri ile yaşam doyumları arasındaki ilişki: Tunceli örneği. *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, 3 (2), 150-158.
- Kardaş, S. & Şencan, H. (2018). Beş faktör kişilik özelliklerinin iş tatmini üzerindeki etkisi. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 33 (1), 287-299.
- Keser, A. (2005). İş doyum ve yaşam doyum ilişkisi: otomotiv sektöründe bir uygulama. *Çalışma ve Toplum Dergisi*, 7, 77-96.
- Kılıç, S. (2013). Örneklem yöntemleri. *Journal of Mood Disorders*, 3 (1), 44-46.
- Kılıçlar, A., Şahin, A. Sarıkaya, G. S., & Bozkurt, İ. (2018). Kişilik tiplerinin gıda tercihine etkisi. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 6 (4), 779-811.
- Köker, S. (1991). *Normal ve sorunlu ergenlerin yaşam doyum düzeyinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Köksal, O. (2014). İş doyum ve yaşam doyum arasındaki ilişkide bireysel farklılıklar. *İş ve İnsan Dergisi*, 1 (1), 53-62.
- Koroğlu, A. (2019). *Turist rehberlerinin rolleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Koroğlu, Ö. (2012). İçsel ve dışsal iş doyum düzeyleri ile genel iş doyum düzeyi arasındaki ilişkinin belirlenmesi: turist rehberleri üzerinde bir araştırma. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 13 (2), 275-289.
- Leclerc, D. & Martin, J. N. (2004). Tour guide communication competence: French, German and American tourists' perception. *International Journal of Intercultural Relations*, 28 (3-4), 181-200.
- Luthans, F. (2011). *Organizational behavior: an evidence-based approach*. (12th Edition). New York: McGraw-Hill Companies, Inc.
- McCrae, R. R. & John, O. P. (1992). An introduction to the five-factor model and its applications. *Journal of Personality*, 60 (2), 175-215.
- Nal, M. & Nal, B. (2018). Sağlık çalışanlarının iş doyum düzeylerinin incelenmesi: bir kamu hastanesi örneği. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 8 (1), 131-140.
- Örücü, E., Kılıç, R. & Şimşir S. (2010). Organizasyonlarda iş tatmini uygulamaları ve örgütsel bağlılığa etkisi üzerine bir araştırma. *Akademik Fener*, 13, 1-14.
- Polatçı, S., İrk, E., Gültekin, Z. & Sobacı, F. (2017). Psikolojik dayanıklılık ve kişilik özellikleri tatmin düzeyini etkiler mi?. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 29, 553-578.
- Richards, J. C. & Schmidt, R. (2002). *Longman dictionary of language teaching & applied linguistics*. (3rd Edition). London: Pearson Education.
- Seçer, İ. (2015). *SPSS ve LISREL ile pratik veri analizi*. (Genişletilmiş 2. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Schmitt, D. P., Allik, J., McCrae, R. R. & Benet-Martinez, V. (2007). The geographic distribution of big five personality traits: pattern and profiles of human self-description across 56 nations. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 38, 173-212.
- Sümer, N. & Sümer, H.C. (2005). Beş faktör kişilik özellikleri ölçeği. (Yayımlanmamış Çalışma).
- Şahin, L., Bacak, B. & Güler, M. (2015). Çalışan memnuniyetinin sağlanmasında temel dinamikler: dışsal faktörlerin çalışanların memnuniyet algıları üzerindeki etkilerine yönelik bir alan araştırması. *İş, Güç, Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi*, 17 (2), 24-44.
- Tatlıoğlu, K. (2013). Beş faktör kişilik kuramı bağlamında kişilik kavramına genel bir bakış. *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3 (6), 127-146.
- TDK (2021). Türk Dil Kurumu, <https://sozluk.gov.tr/> (19/02/2021).
- Turan, E. B., Gülşen, D. B. A. & Bilaloğlu, M. (2019). Kadın çalışanların yaşam doyum ile boş zaman engelleri arasındaki ilişki: Akdeniz Üniversitesi örneği. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 4 (1), 104-114.
- TUREB (Türkiye Turist Rehberleri Birliği). (2019). Güncel Turist Rehberi İstatistikleri. <http://tureb.org.tr/tr/RehberIstatistik/> (01/03/2019).
- Uyguç, N., Arbak, Y., Duygulu, E. & Çıraklar, N. H. (1998). İş ve yaşam doyum arasındaki ilişkinin üç temel varsayım altında incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13 (2), 193-204.

- Weiss, D. J., Dawis, R. V., England, G. W. & Lofquist, L. H. (1967). *Manual for the Minnesota Satisfaction Questionnaire*. Washington: The Vocational Rehabilitation Administration.
- Yang, C-L. & Hwang, M. (2014). Personality traits and simultaneous reciprocal influences between job performance and job satisfaction. *Chinese Management Studies*, 8 (1), 6-26.
- Yelboğa, A. (2012). Örgütsel adalet ile iş doyumunu ilişkisi: ampirik bir çalışma. *Ege Akademik Bakış*, 12 (2), 171-182.
- Yıldırım, B. I., Gülmez, M. & Yıldırım, F. (2016). The relationship between the five factor personality traits of workers and their job satisfaction: a study on five star hotels in Alanya. *Procedia Economics and Finance*, 39, 284-291.